

Lausunto valtionvarainministeriölle

Yritysverotuksen asiantuntijatyöryhmän raportti

Pellervon taloustutkimus PTT

Yritysverotuksen asiantuntijatyöryhmän tehtävänä on ollut tarkastella yritysverotuksen nykyistä tasoa ja mallia kilpailukyvyn, talouskasvun ja tuottavuuden kannalta. Taustalla on ollut huoli suomalaisten yritysten vähäisistä investoinneista viime vuosina ja erityisesti aineettomien investointien trendinomaisesta laskusta finanssikriisin jälkeen. Erityisesti tarkastelun kohteena onkin ollut yritysten aineelliseen ja aineettomaan pääomaan tekemien investointien verokohtelu sekä osaamisen verokohtelu.

Työryhmä kuitenkin toteaa, että Suomen yritysverotusta ei voi pitää syynä vähäisiin investointeihin. Suomen verojärjestelmän kannusteet investoida ovat hyvin samanlaiset kuin verokkimaissa. Lisäksi verotuksella ei ylipäättäen ole tutkimuksissa havaittu suurta vaikutusta pitkän aikavälin kasvuun.

Työryhmä käy hyvin läpi tehokkaan verojärjestelmän ominaisuuksia, eri veromalleja, Suomen verojärjestelmän ja verokkimaiden verojärjestelmät.

Työryhmän päätulos on: "Suomen nykyistä yhteisöverokannan tasoa on pidettävä kilpailukykyisenä eikä yhteisöverokannan alentamiselle ole välitöntä tarvetta, mutta on kuitenkin välttämätöntä huolehtia myös jatkossa siitä, että yhteisöverokannan taso säilyy kansainvälisessä vertailussa kilpailukykyisellä tasolla". Eikä myöskään veromallia ehdoteta muutettavaksi. Näihin johtopäätöksiin voi yhtyä.

Työryhmän tehtävänä on ollut myös pohtia investointien edistämistä erityisellä verotettavasta tulosta tehtävällä varauksella. Varauksen käyttöönotto monimutkaistaisi verojärjestelmää ja vastaava hyöty voitaisiin saada yhteisöverokannan alentamisella. On järkevää pyrkiä pitämään veromalli mahdollisimman yksinkertaisena ja tehokkaana. Tähän ylimääräiset investointeja varten tehtävät varaukset eivät sovi.

Investointien verokannusteitakin mietittäessä on syytä kunnioittaa tehokkaan verojärjestelmän ominaisuuksia. Taloudellisesti tehokas verojärjestelmä aiheuttaa mahdollisimman vähän talouden toimintaa vääristäviä vaikutuksia ja on siinä suhteessa neutraali. Neutraali yritysverotus kohtelee aineelliseen ja aineettomaan pääomaan tehtäviä

investointeja samalla tavalla. Lisäksi eri rahoitusmuotoja kohdellaan yhdenmukaisesti ja eri yritysmuotoja kohdellaan samalla tavalla.

Suomen nykyinen verojärjestelmä ei täysin vastaa näitä edellytyksiä. Investointien tuoton yhtäläinen verotus osinko- ja myyntivoitto osalta ei toteudu. Listattujen yritysten osalta verotus kannustaa velkarahan käyttöön ja suosii yrityksiä, joilla on reaali-vaikukaisia. Listaamattomilla yrityksillä verotus taas suosii omaa pääomaa. Lisäksi verotuksessa on pääosin taloudellista kulumista korkeammat poistoprosentit.

Suurimmaksi ongelmaksi työryhmä nostaa osinkoverojärjestelmän. "Yhteenvetona voidaan todeta, että Suomen osinkoverojärjestelmään liittyy selkeästi piirteitä, joiden perusteella järjestelmää voidaan pitää epäneutraalina erilaisten investointikohteiden ja rahoitusmuotojen suhteen. Järjestelmä myös heikentää terveen riskinoton kannustimia ja kannustaa verosuunnitteluun ja on monimutkainen. Tuottavuus- ja kasvunäkökulmasta olisi perusteltua pyrkiä siirtymään kohti yksinkertaisempaa ja neutraalimpaa osinkoverojärjestelmää, joka kohtelisi eri toimialojen yrityksiä ja investointeja nykyistä yhdenmukaisemmin, madaltaisi listautumisen esteitä ja vaimentaisi verosuunnittelukannustimia."

Työryhmän huoleen osinkoverotuksen ongelmista voi hyvin yhtyä. On ongelmallista, että osinkoverojärjestelmä suosii vanhoja aineellisia investointeja tehneitä yrityksiä nuorten kasvuhakuisten yritysten kustannuksella. Tältä osin nykyinen järjestelmä selvästi heikentää talouden rakennemuutosta ja on siten omiaan heikentämään kasvua.

Osinkoverotus on yksi tekijä myös aineettomien ja aineellisten investointien verotuksellisessa kohtelussa. Lisäksi aineettomien investointien osalta raportissa on käsitelty t&k-verokannustinta ja työnantajan tarjoaman koulutuksen verovapautta.

Aineettomat investoinnit sisältävät periaatteessa kaikki yritysten ei-aineelliset panostukset, joiden pohjalta todennäköisesti syntyy tuloja tulevaisuudessa. Aineettomiin investointeihin kuuluvat t&k-menot ja yrityskohtaisen osaamisen lisäävä koulutus, joita raportissa on käsitelty, mutta siihen kuuluu myös paljon suurempi joukko aineettomia investointieriä, kuten esimerkiksi investoinnit tuotemerkkiin tai organisaatioon. Uuden teknologian leviämisen teknologian käyttöönotto, joka vaatii koulutusta ja organisaatiomuutoksia, on koko talouden tasolla suurempi investointi kuin teknologian kehittäminen.

Aineettomien investointien osalta olisikin ollut toivottavaa, että työryhmä olisi arvioinut niiden verotusta ottaen huomioon kokonaisuuden. Aineettomien ja aineellisten investointien erilaiseen verokohteluun vaikuttavat Suomen verojärjestelmässä ainakin osinkoverotuksen nettovarallisuuden määrään kytketty yrittäjähuojennus, kannuste

Pellervon
taloustutkimus

Lausunto

28.3.2017

velkarahan käyttöön (suosii yrityksiä, joilla reaali-
vakuuksia), aineettomien investoin-
tien kirjaussäännöt (vähennys samana vuonna vai vuotuiset poistot), poistosäännöt ja
-prosentit ja työnantajan tarjoaman koulutuksen verovapaus. Nyt raportti ei tarjoa ko-
konaiskuvaa siitä, miten Suomen verojärjestelmä kohtelee aineettomia investointeja
suhteessa aineellisiin investointeihin.